

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

**PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU
STJECANJA, IZDAVANJA,
OBNAVLJANJA I
PRODULJAVANJA DOZVOLA I
OVLAŠTENJA ZRAKOPLOVNOM
OSOBLJU - PILOTIMA AVIONA**

Datum: 23. rujan 2004. godine
Referentni broj: 02-292.6-1252/04
Jezik: hrvatski

Na temelju članka 61. stavak 1. i članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH, broj 32/02), članka 6. st. 1. i 3. i članka 7. stavak 2. Zakona o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 02/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU STJECANJA, IZDAVANJA, OBNAVLJANJA I PRODULJAVANJA DOZVOLA I OVLAŠTENJA ZRAKOPLOVNOM OSOBLJU - PILOTIMA AVIONA

Područje primjene

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se propisuju uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produljavanja valjanosti dozvole i ovlaštenja pilota aviona, programi za stručno osposobljivanje, provjeru i utvrđivanje stručne sposobnosti i uvjeti koje moraju ispunjavati pravna lica koje obavljaju stručno osposobljivanje pilota aviona.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1) *zajedničke zrakoplovne vlasti (Joint Aviation Authorities - JAA)*; pridruženo tijelo Euroske konferencije za civilno zrakoplovstvo (European Civil Aviation Conference - ECAC) sastavljene od predstavnika tijela mjerodavnih za donošenje propisa iz područja civilnog zrakoplovstva država članica.
- 2) *država članica JAA (JAA Member States)*; država koje je potpisnica Sporazuma o razvoju, prihvatanju i provođenju zajedničkih zrakoplovnih propisa (Joint Aviation Regulations - JAR) koji je zaključen na Cipru, 11. rujna 1990.godine.
- 3) *zajednički zrakoplovni propisi o izdavanju dozvola zrakoplovnom osoblju (Joint Aviation Regulations -Flight Crew Licensing - JAR FCL)*; skup zrakoplovnih propisa o uvjetima i načinu stjecanja dozvola i ovlaštenja članova letačke posade. JAR FCL 1 sadrži propise o izdavanju dozvola članovima letačke posade - pilotima aviona.
- 4) *mjerodavno tijelo (Authorites)*; tijela u čijoj su mjerodavnosti upravljeni i stručni poslovi iz područja zračnog prometa u Bosni i Hercegovini su: Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH, Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo, Direkcija za civilnu vazdušnu plovidbu RS, (u daljnjem tekstu: BH DCA, FED CAD, RS CAD)
- 5) *dozvola pilota aviona (pilot licence - airplane)*; dokument na temelju koga se imatelju dozvoljava obavljanje poslova člana letačke posade u pilotskoj kabini aviona sukladno a ovlastima iz dozvole i u zavisnosti od vrste dozvole koju imatelj posjeduje.
- 6) *organizacija za letačku obuku (Flight Training Organisacion - FTO)*; pravna osoba, ovlaštena za provođenje stručnog osposobljavanja za stjecanje pilotskih dozvola i ovlaštenja.
- 7) organizacija za osposobljivanje za tip (Type Rating Training Organisation - TRTO): pravna osoba, ovlaštena za provođenje stručnog osposobljavanja za stjecanje ovlaštenja za tip.

Dozvole i ovlaštenja

Članak 3.

- 1) Dozvole i ovlaštenja pilota aviona se stječu, produžuju ili obnavljaju sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

---

2) Uvjeti i načini stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produljavanja roka valjanosti dozvola i ovlaštenja pilota aviona dati su u Sekcija 1 JAR FCL 1, a Prihvatljivi načini ispunjenja (AMC) i Priručniku sa tumačenjima i objašnjenjem u Sekciji 2 JAR FCL 1.

3) Propisi JAA, JAA Administrative and Guidance Material, Section Five: Personnel Licensing i zahtjevi ostalih JAR dokumenata na koje upućuju odredbe ovog pravilnika, primjenjivat će se kao preporučena praksa do donošenja propisa ili instrukcija koje će regulirati tu materiju.

Stručno osposobljavanje

Članak 4.

1) Stručno osposobljavanje članova letačke posade - pilota aviona mogu obavljati organizacije za letačku obuku (FTO) i organizacije za osposobljavanje za tip (TRTO) koje ispunjavaju propisane uvjete i koje ovlasti mjerodavno tijelo.

2) Organizacije za letačku obuku (FTO) za stjecanje pilotskih dozvola i Organizacije za osposobljivanje za tip (TRTO) moraju ispunjavati uvjete iz JAR FCL 1 Sekcija 1 i 2.

Programi za stručno osposobljavanje

Članak 5.

1) Stručno osposobljavanje za stjecanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlaštenja obavlja se prema programima koje odobri mjerodavno tijelo.

2) Organizacije za letačku obuku (FTO) i organizacije za osposobljivanje za tip (TRTO) dužne su utvrditi i napraviti programe iz stavka 1) ovoga članka sukladno programima iz Sekcije 2 JAR FCL 1- Prihvatljivi načini ispunjenja (AMC) i Priručniku s tumačenjem i pojašnjenima (IEM).

3) Za izmjenu ili dopunu odobrenog programa potrebna je suglasnost mjerodavnog tijela.

4) Organizacija za letačku obuku (FTO) odnosno organizacija za osposobljivanje za tip (TRTO) nije dužna obavijestiti mjerodavno tijelo o manjim promjenama u odobrenom programu za obuku koje se odnose na dnevne operacije, sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Tumačenje

Članak 6.

U slučaju nejasnoća, različitog tumačenja ili izmjena i dopuna odredaba iz JAR FCL 1 Sekcija 1 i Sekcija 2 ovoga Pravilnika koristit će se izvorni propis JAR-FCL 1 na engleskom jeziku.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 7.

1) Pravilnik o stručnoj spremi, ispitima i dozvolama za rad članova posade zrakoplova ("Službeni list SFRJ", broj 2/80) i Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati škola ili školski centar za obuku zrakoplovnog osoblja ("Službeni list SFRJ", broj 7/91) u dijelu koji se odnosi na materiju reguliranu ovim Pravilnikom, ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

2) Primjena propisa iz stavka 1. ovog članka trajat će u periodu od 12 mjeseci, i primjenjivat će se propis koji je povoljniji za podnositelja zahtjeva.

3) Protekom perioda iz stavka 2. ovog pravilnika, za svako odstupanje od primjene ovog Pravilnika biće potrebna posebna suglasnost Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine za naredni period od 24 mjeseca.

---

4) Protokom perioda iz prethodnog stavka ovog članka Pravilnik o stručnoj spremi, ispitima i dozvolama za rad članova posade zrakoplova ("Službeni list SFRJ", broj 2/80) i Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati škola ili školski centar za obuku zrakoplovnog osoblja ("Službeni list SFRJ", broj 72/91) u dijelu koji se odnosi na materiju reguliranu ovim Pravilnikom, će se u potpunosti staviti van snage.

Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH"

Pravilnik objaviti u službenim glasilima entiteta.

Prijevodi JAR FCL 1 bit će naknadno objavljeni u publikaciji Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH.

Broj 02-292.6-1252/04
23. rujna 2004. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovica, v. r.